

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind competența autorităților
vamale pentru asigurarea respectării dreptului
de proprietate intelectuală**

Analizând proiectul de Lege privind competența autorităților vamale pentru asigurarea respectării dreptului de proprietate intelectuală, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.42 din 08.03.1999,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Obiectul prezentului proiect de lege îl constituie instituirea unor dispoziții care să reglementeze competența autorităților vamale pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

Actul normativ propus conține norme în temeiul cărora titularul dreptului de proprietate intelectuală poate solicita autorităților vamale intervenția acestora pentru apărarea dreptului său, măsurile pe care autoritățile vamale sunt competente a le lua, precum și sancțiunile ce se aplică în cazul încălcării dispozițiilor legii. De asemenea, el cuprinde norme potrivit cărora autoritățile vamale pot să acționeze și din proprie inițiativă.

Domeniul de reglementare al prezentului proiect se încadrează în categoria legilor ordinare.

2. Proprietatea intelectuală nu are fixat un regim juridic propriu printr-o lege. Reglementări sectoriale există însă în domeniul

dreptului de autor și al drepturilor conexe (Legea nr.8/1996), în domeniul protecției desenelor și modelelor industriale (Legea nr.129/1992), în domeniul mărcilor de fabrică sau de comerț (Legea nr.64/1991 și Hotărârea Guvernului nr.274/1991) precum și în domeniul mărcilor și indicațiilor geografice (Legea nr.84/1998).

În această situație, considerăm că ar fi fost preferabil ca, anterior elaborării acestui proiect, să fi fost promovată o reglementare globală a proprietății intelectuale.

Dacă realitățile practice precum și cerințele armonizării legislației noastre cu normele comunitare reclamă un asemenea demers legislativ, apreciem că în raport cu obiectul specializat și sectorial al reglementării, precum și în vederea sistematizării legislației, ar fi fost de dorit ca dispozițiile prezentului proiect să fie cuprinse în actul normativ de profil, respectiv în Codul Vamal, prin promovarea unui proiect de completare a acestuia și nu prin elaborarea unui proiect de lege distinct.

În acest fel s-ar putea realiza și o mai bună corelare a prevederilor procedurale și de competențe care privesc Direcția Generală a Vămilelor.

Dacă, totuși se dorește promovarea reglementării sub această formă, prezentăm în continuare unele observații de fond și de tehnică legislativă.

II. Observații de fond

1. La art.1 lit.a), la definirea domeniului proprietății intelectuale, după expresia "... indicațiilor geografice", propunem să se includă și "**topografia circuitelor integrate**" (domeniu special reglementat prin Legea nr.16/1995).

2. La art.15, considerăm că este necesar să se prevadă și cazurile în care personalul Direcției Generale a Vămilelor poate fi răspunzător pentru cererile aprobate și devenite efective, cereri care din culpa acestuia nu se soluționează, deoarece astfel cum este formulată dispoziția acestui articol poate conduce la exonerarea de răspundere în toate situațiile.

3. Deoarece în conformitate cu dispozițiile Legii nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, titularii de drepturi de autor și de drepturi conexe își pot gestiona drepturile prin intermediul organismelor de gestiune colectivă, care dețin evidența titularilor și a operelor acestora, inclusiv înregistrări sonore și audiovizuale, sugerăm includerea în cuprinsul normei de la art.16 a expresiei "**precum și a organismelor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe ...**". Excluderea acestor organisme din

reglementarea cuprinsă în art.16 le diminuează competențele prevăzute de lege și poate crea confuzii în aplicare.

4. Referitor la art.25, semnalăm că o contravenție se sancționează în momentul constatării ei. Existența acesteia nu poate fi condiționată de un eveniment viitor, cum ar fi pronunțarea unei hotărâri judecătorești. În genere, procesele privind drepturile de proprietate intelectuală sunt nu numai costisitoare, dar și de lungă durată, situație în care aplicarea sancțiunii contravenționale s-ar putea prescrie. Sub un alt aspect, dacă se ajunge în fața unei instanțe de judecată, este de presupus că aceasta soluționează cauza sub toate aspectele, inclusiv în ce privește confiscarea.

5. Deoarece contravenția are un pericol social mai redus decât cel al unei infracțiuni, limitele amenzii contravenționale prevăzute în art.25 din proiect sunt exagerate, atâta timp cât în Codul penal limita generală maximă a amenzii penale este de 50.000.000 lei.

Pentru păstrarea proporțiilor legale convenite între cele două răspunderi se impune reducerea cuantumului sancțiunii în limite accesibile, cu luarea în considerare a faptului că **sancțiunea esențială în cazul concret este confiscarea și distrugerea bunului contrafăcut sau pirat.**

Aceleași observații le formulăm și pentru normele prevăzute la art.26 și art.27. De altfel, sancțiunea cu amendă egală cu valoarea în vamă a mărfurilor reprezintă o inovație nepermisă în materie de contravenții, domeniu în care faptele sunt sancționate cu amenzi stabilite între o limită minimă și una maximă și nu cu o sumă fixă, determinată în raport cu o valoare ce poate depăși sume considerabile.

6. Raportat la dispozițiile art.107 alin.(2) din Constituție care prevăd expres că pentru organizarea executării legilor se emit hotărâri de Guvern, este necesar ca normele metodologice avute în vedere la art.33 alin.(2) să fie aprobate prin hotărâre a Guvernului.

III. Observații de tehnică legislativă și de redactare

1. În ceea ce privește titlul proiectului, acesta apare ușor discordant față de implicarea tangențială a organismului vamal în problematica vastă a proprietății intelectuale. Sugerăm reformularea textului titlului astfel:

"Lege privind **unele măsuri** pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul **operațiunilor de vămuire**".

2. Sistematizarea conținutului actului normativ în secțiuni nu este conformă normelor de tehnică legislativă potrivit cărora articolele

se grupează în capitole, care, la rândul lor, se pot împărți în secțiuni iar acestea, după caz, în paragrafe.

În proiectul supus analizei, apreciem că locul secțiunilor trebuie luat de capitole.

3. Conform exigențelor de tehnică legislativă, după titlul legii, trebuie să se scrie formula introductivă care exprimă denumirea autorității emitente și hotărârea de adoptare a actului normativ, în următoarea redactare:

"Parlamentul României adoptă prezenta lege:".

4. La art.1 alin.(1) lit.f), pentru eliminarea unei tautologii, propunem înlocuirea termenului "o indicație" cu "expresia".

5. La art.1 alin.(1) lit.k, având în vedere că pct.2 este o parte componentă a lit.k, sintagma "menționate la alin.(1) de mai sus" din finalul normei este eronată, în realitate fiind vorba de pct.1 și nu de alin.(1). Ca urmare în locul acestei sintagme, propunem să se scrie "menționate la pct.1".

6. Unele formulări cum ar fi: "prezentului act normativ" (art.2, art.3 și art.23), "din această lege" (art.28 alin.(2)), "art.8 al prezentei legi" (art.26), nu sunt specifice limbajului juridic normativ, motiv pentru care în locul lor trebuie scris: "prezentei legi". De asemenea, în cazul prevăzut la art.28 alin.(2), propunem a fi indicate expres articolele care reglementează contravențiile, prin formula "prevăzute la art.25-27".

7. Având în vedere că partea introductivă a art.6 se încheie prin cuvântul "elemente", sugerăm ca pentru evitarea repetării acestui cuvânt, să se reformuleze partea de debut a pct.2 și 3, astfel:

"2. Informații referitoare la identificarea mărfurilor ...".

În mod similar se va proceda și la pct.3.

De asemenea, tot referitor la partea introductivă a art.6, pentru evitarea folosirii verbului "a avea" la timpul gerunziu - nerecomandat în cuprinsul actelor normative, sugerăm înlocuirea acestuia prin expresia "și va cuprinde".

La pct.1 lit.d), substantivul "dreptului" trebuie completat "dreptului protejat", pentru a da textului semnificația dorită.

8. Modul de exprimare a articolului în propoziție se realizează prin scrierea lui sub formă abreviată, dar cu literă mică "art.", astfel că la art.9, art.21 și art.26, propunem corectura necesară.

9. La art.8 nu se înțelege cu ce titlu este obligat solicitantul să depună echivalentul în lei a 500 EURO, din moment ce este vorba de o obligație legală a organelor vamale. Din acest motiv, sugerăm

reanalizarea acestei norme urmând ca, fie să se explice și justifice titlul cu care se depune această sumă, fie să se elimine art.8.

10. La art.20 alin.(2), pentru un spor de rigoare normativă, propunem reformularea debutului textului, astfel:

"(2) În situația prevăzută la alin.(1) autoritățile vamale ...".

11. Referitor la secțiunea 7 "Sanțiuni", pentru păstrarea caracterului unitar în redactarea actelor normative, propunem ca alin.(1) al art.28 să constituie norma de deschidere a acestui capitol, în următoarea redactare:

"Constituie contravenții următoarele fapte, dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni și se sancționează după cum urmează:".

Ca urmare, sintagma "constituie contravenție și se sancționează" care se repetă în debutul articolelor 25, 26 și 27 propunem a fi eliminată.

PRESEDINTE
Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București

Nr. 296/19.03.1999